

Protokół
z kontroli problemowej przeprowadzonej w dniach 12 – 13 kwiecień 2012 r.
w Domu Pomocy Społecznej „Sadyba” w Skwirzowej 38.

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej przeznaczony jest dla 46 osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych. Podmiotem prowadzącym DPS jest Fundacja SADYBA z siedzibą w Bystrej, ul. Klimczoka 80, 43 – 360 Bystra na podstawie umowy z Powiatem Sandomierskim. Dyrektorem Domu jest Pan Włodzimierz Słomczyński. Dom posiada Regon: 240562930 oraz NIP 9372515478. Dom Pomocy Społecznej zarejestrowany jest w Rejestrze Wojewody pod pozycją Nr 36 – decyzją Wojewody Świętokrzyskiego znak: PS.II.9423.2.5.2011 z dnia 11 lutego 2011 r. na czas nieokreślony.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzania kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Wioletta Wieczorek – starszy inspektor wojewódzki, Nr upoważnienia 320/2012 z dnia 05.04.2012 r. (legitymacja służbowa Nr 9). Inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. Agnieszka Herbuś – inspektor wojewódzki, Nr upoważnienia 321/2012 z dnia 05.04.2012 r. (legitymacja służbowa Nr 8).

Kontrola została wpisana do książki kontroli pod poz. Nr 1.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrola przeprowadzona została w dniach: 12, 13 kwiecień 2012 r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Na podstawie art. 6 pkt 4 ppkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2005 r. Nr 217, poz. 1837) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543), zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej ŚUW przeprowadził w Domu Pomocy Społecznej „Sadyba” w Skwirzowej 38 kontrolę problemową. Kontrolą objęto okres: 2011 r. (od dnia wydania zezwolenia tj. 11.02.2011 r.) i 2012 r. (do dnia kontroli).

Zakres kontroli:

I. Standard świadczonych usług na rzecz mieszkańców dot.:

a) potrzeb bytowych, zapewniających:

- miejsce zamieszkania,
- wyżywienie,
- odzież i obuwie,
- utrzymanie czystości.

b) potrzeb opiekuńczych, polegających na:

- udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- pielęgnacji,
- niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

c) potrzeb wspomagających, polegających na:

- umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
- podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców domu,

II. Kwalifikacje zatrudnionej w DPS kadry pod względem spełnienia wymogu wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego.

III. Dostępność mieszkańców DPS do świadczeń pielęgniarских realizowanych w ramach powszechnego systemu ochrony zdrowia, pod kątem świadczonych usług pielęgniarских i rehabilitacyjnych.

5. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Dom Pomocy Społecznej „Sadyba” w Skwirzowej funkcjonuje na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego przez Radę Fundacji SADYBA z siedzibą w Bystrej Krakowskiej, która jest podmiotem prowadzącym DPS na podstawie umowy z Powiatem Sandomierskim. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż pomimo zawarcia w dniu 31 sierpnia 2011 r. umowy pomiędzy Powiatem Sandomierskim, a Fundacją SADYBA o realizację zadania publicznego dotyczącego prowadzenia Domu Pomocy Społecznej w Skwirzowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu udziela gminom zainteresowanym skierowaniem swoich mieszkańców do DPS w Skwirzowej błędnych informacji na temat statusu wymienionego Domu. PCPR w Sandomierzu uznaje, iż zlecenie zadania polegającego na prowadzeniu domu pomocy społecznej oraz umieszczanie w nim skierowanych osób dotyczy tylko przypadków osób ze skierowaniami wydanymi przed dniem 1 stycznia 2004 r., zaś dla innych osób DPS w Skwirzowej działa jako jednostka niepubliczna, co nie znajduje potwierdzenia w zawartej w/w umowie pomiędzy Powiatem Sandomierskim, a Fundacją SADYBA (**Załącznik Nr 1**). Ponadto powyższa kwestia została już wyjaśniona pismem z Wydziału Polityki Społecznej ŚUW w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego Znak: PS.II.9421.2.35.2011 z dnia 27.10.2011 r. skierowanym do Starosty Powiatu Sandomierskiego (**Załącznik Nr 2**).

Wobec powyższego po sporządzeniu niniejszego protokołu zostanie skierowane ponowne pismo wzywające Starostę Powiatu Sandomierskiego do ostatecznego uregulowania kwestii dot. zlecenia zadania polegającego na prowadzeniu DPS w Skwirzowej i wobec tego obowiązku umieszczania w nim wszystkich skierowanych osób, spoczywającego na PCPR w Sandomierzu.

DPS w Skwirzowej przeznaczony jest dla 46 osób w podeszłym wieku lub przewlekle somatycznie chorych obojga płci i wymagających całodobowej opieki.

W dniach kontroli w Domu Pomocy Społecznej umieszczonych było 28 osób w wieku od 30 do 91 lat (20 kobiet i 8 mężczyzn), z czego 22 mieszkańców to osoby w podeszłym wieku, a 6 mieszkańców to osoby przewlekle somatycznie chore – wszyscy obecni w dps. Wśród mieszkańców zamieszkujących Dom 3 osoby są ubezwłasnowolnione, z czego

1 częściowo i 2 całkowicie. Opiekunami prawnymi we wszystkich przypadkach są członkowie rodziny.

Przed przyjęciem danej osoby do DPS ustalana jest jej aktualna sytuacja. Osoba zainteresowana zamieszkaniem w DPS „Sadyba” wypełnia i przesyła ankietę – kwestionariusz osobowy (zamieszczony na stronie internetowej Domu). Każdy mieszkaniec zostaje poinformowany o zakresie świadczonych usług i przysługujących mu prawach oraz obowiązkach.

Spośród wszystkich mieszkańców przebywających w kontrolowanym Domu, 4 osoby zostały umieszczone na tzw. „starych zasadach”, natomiast 24 przyjętych zostało po 1 stycznia 2004 r., czyli przebywają w DPS na „nowych zasadach”. W przypadku osób skierowanych na nowych zasadach 13 osób posiada zawarte umowy prywatnie podpisane z mieszkańcem lub mieszkańcem i rodziną (4 osoby ponoszą odpłatność same, w 9 przypadkach dopłaca rodzina), w przypadku 11 osób umowy podpisane są z gminą, z której mieszkaniec pochodzi (dopłaca gmina).

Odpłatność za pobyt w dps kształtuje się następująco:

- z rent i emerytur – 28 osób,
- z rent socjalnych – 2 osoby,
- dopłata rodziny – 9 osób.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2011 r. wynosił 2 500 zł, natomiast w 2012 r. ustalony został koszt na 2 690 zł. Średnia odpłatność od mieszkańca w marcu 2012 r. wynosiła 730,52 zł.

W trakcie wizji lokalnej Domu znaczna część mieszkańców przebywała w pomieszczeniach terapii zajęciowej (tzn. w pracowni – ok. 15 mieszkańców), niektórzy z mieszkańców spacerowali, inni przebywali w swoich pokojach.

I. Standard świadczonych usług na rzecz mieszkańców.

a) Potrzeby bytowe.

- Miejsce zamieszkania.

Kontrolowany Dom Pomocy Społecznej zlokalizowany jest w miejscowości Skwirczowa gm. Łonów, mieści się w budynku jednopiętrowym (parter i piętro – zagospodarowane poddasze). Rozległy teren wokół budynku jest w trakcie zagospodarowywania (m.in. wykonywane jest ogrodzenie, droga dojazdowa, zagospodarowanie pobliskiego stawu – urządzenie przystani i powiększenie wyspy na stawie, planowane jest urządzenie ogrodu zimowego oraz alejek w pobliskim terenie leśnym).

Komunikację mniej sprawnych mieszkańców między piętrami ułatwia winda. Dom posiada windę do przewozu osób niepełnosprawnych oraz windę towarową. Wewnątrz i na zewnątrz budynku wykonane są podjazdy dla osób niepełnosprawnych. Korytarze są szerokie i wyposażone w poręcze przyścienne. Budynek wyposażony jest w system przyzywowo – alarmowy i system alarmowo-przeciwożarowy.

Na parterze budynku znajduje się 7 pokoi mieszkalnych, z czego 6 było zajętych przez 11 mieszkańców: 2 jednoosobowe (1 pokój wolny), 2 dwuosobowe (1 pokój zamieszkały przez 1 osobę, zaś drugi pokój przeznaczony był na tymczasowy gabinet dyrektora) i 3 trzyosobowe (wszystkie pokoje zamieszkane), na pierwszym piętrze znajduje się 16 pokoi, z czego 10 było zajętych przez 17 mieszkańców: 4 jednoosobowe (2 pokoje zamieszkane, 2 pokoje wolne), 6 dwuosobowych (3 zamieszkane przez 6 osób i jeden przez 1 osobę, 2 pokoje wolne), 6 trzyosobowych (4 pokoje zamieszkane przez 8 osób, 2 pokoje wolne). Przy każdym pokoju

urządzona jest łazienka wyposażona w prysznic, umywalkę i toaletę. Ogółem budynek zamieszkuje 28 mieszkańców. Wszystkie pokoje spełniają wskaźnik powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca, tzn. pokoje jednoosobowe mają powierzchnię nie mniejszą niż 9m² na osobę, zaś wieloosobowe mają powierzchnię nie mniejszą niż 6m² na osobę (**Załącznik Nr 3**). W DPS nie ma pokoi czteroosobowych. Ponadto do dyspozycji mieszkańców są następujące pomieszczenia (mieszczące się na parterze budynku):

- pokój dziennego pobytu,
- jadalnia dla wszystkich mieszkańców,
- gabinet zabiegowy,
- sala do terapii zajęciowej,
- sala rehabilitacyjna,
- aneks kuchenny do dyspozycji mieszkańców – usytuowany przy jadalni,
- miejsce kultu religijnego – „Sala Królestwa” – zgodnie z wyznaniem mieszkańców Domu (wszyscy mieszkańcy są Świadcami Jehowy).

Ponadto w suterrenach Domu dostępne jest pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia oraz na piętrze – pokój gościnny.

Dodatkowo Dom posiada wiele innych pomieszczeń służących zarówno mieszkańcom jak i pracownikom – wymienionych w w/w załączniku nr 3.

Pokoje mieszkańców wyposażone są odpowiednio do liczby przebywających osób w tapczany/łóżka, szafy, szafki, stoliki, fotele czy krzesła. Zarówno pomieszczenia ogólne, jak i pokoje mieszkalne, urządzone były estetycznie. Wnętrza przytulne, oddające w pełni domową atmosferę.

- Wyżywienie.

Kuchnia wraz z zapleczem magazynowym (zmywalnia, komunikacja – kuchnia, toaleta – kuchnia, chłodnia, magazyn produktów suchych) zlokalizowana jest na parterze Domu. DPS zapewnia mieszkańcom całodobowe wyżywienie. Zestawy posiłków uwzględniają diety zalecane przez lekarza tj. dietę cukrzycową i wątrobową. Mieszkańcy spożywają 4 posiłki dziennie (z II śniadaniem lub podwieczorkiem) i są one urozmaicone.

Posiłki podawane są w następujących godzinach:

śniadanie: godz. 8.30,

obiad: godz. 14.00,

kolacja: godz. 18.00,

II śniadanie: ok. godz. 11.00 lub podwieczorek: ok. godz. 16.00.

Wszyscy mieszkańcy spożywają posiłki w jadalni, żaden z mieszkańców nie wymaga całkowitego karmienia, zaś pomocy w karmieniu wymaga 3 mieszkańców.

Mieszkańcy mają wpływ na wybór zestawu posiłków, które są przygotowywane na życzenie danego mieszkańca.

Jadłospis podawany jest do wiadomości wszystkich mieszkańców – zamieszczony przy wejściu do jadalni (**Załącznik Nr 4**). Produkty żywnościowe i napoje dostępne są przez całą dobę w aneksie kuchennym urządzonym przy jadalni. Mieszkańcy mogą spożywać posiłki w swoich pokojach. Personel domu wspomaga osoby tego wymagające w karmieniu.

Stawka żywieniowa na dzień kontroli wynosiła 11,38 zł.

W trakcie kontroli pytani mieszkańcy, m.in. p. Stanisław S., p. Zofia S., p. Antonina S., nie zgłaszali uwag zarówno co do jakości jak i ilości wydawanych posiłków.

- Odzież i obuwie.

Podopieczni mają zapewnioną odzież i obuwie odpowiednie do pory roku w niezbędnej ilości i według indywidualnych potrzeb, wymieniane w razie potrzeby. Odzież i obuwie mieszkańcy zakupują sami lub przy udziale personelu według własnych gustów i upodobań. W przypadku, gdy mieszkaniec nie posiada wystarczających środków, wówczas DPS finansuje zakup odzieży i obuwia. Mieszkańcy DPS przechowują odzież i obuwie w szafach w swoich pokojach. Zgłoszenia bieżących braków w garderobie mieszkańca odpowiedniemu działowi odpowiedzialnemu za zaopatrzenie dokonuje pracownik pierwszego kontaktu. Dom nie posiada pomieszczeń magazynujących odzież i obuwie. W trakcie kontroli zawartości szaf mieszkańców stwierdzono, iż odzież i obuwie utrzymane były w czystości. Wszyscy mieszkańcy byli ubrani schludnie i odpowiednio do pory roku.

- Utrzymanie czystości.

Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej posiada opracowaną procedurę dot. utrzymania czystości. W procedurze określony został jej cel, zakres, kompetencje i tryb. Powyższy dokument wskazuje czynności niezbędne do utrzymania czystości ciała, pościeli, mieszkania i otoczenia mieszkańców. Obejmuje on wszystkich mieszkańców i opiekunów oraz osoby sprzątające.

Pomieszczenia DPS sprzątane są w zależności od potrzeb na bieżąco, przynajmniej raz na dzień. Codzienne czynności porządkowe w pomieszczeniach mieszkalnych tj. ścielenie łóżek, porządkowanie rzeczy codziennego użytku, ścieranie kurzu, bieżące mycie sanitariatów wykonywane są przez opiekunów, osoby sprzątające, ale również przez sprawnych mieszkańców. Natomiast porządki generalne tj. mycie podłóg, odkurzanie dywanów, wycieranie z kurzu wszystkich powierzchni meblowych i innych, generalne sprzątanie łazienek są wykonywane raz w tygodniu przez osoby sprzątające. Czynności związane z utrzymaniem czystości w DPS podejmują osoby zatrudnione na stanowiskach pokojowych, opiekunów i asystentów opiekunów. DPS zaopatruje mieszkańców w ręczniki oraz pościel, które zmieniane są w razie potrzeby jednak nie rzadziej niż raz na tydzień – ręczniki i raz na dwa tygodnie – pościel.

W trakcie kontroli w pokojach mieszkańców, łazienkach i pozostałych pomieszczeniach Domu było czysto i nie czuć było żadnych nieprzyjemnych zapachów.

b) Potrzeby opiekuńcze.

- Udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych.

W DPS pomocy mieszkańcom w podstawowych czynnościach życiowych udzielają głównie opiekunowie, asystenci opiekunów, pielęgniarka, pokojowe, a ponadto wszyscy pracownicy sprawujący bezpośrednią opiekę nad nimi. Pomoc ta udzielana jest w wykonywaniu takich czynności życiowych jak: ubieranie się i rozbieranie, toaleta poranna i wieczorna, spożywanie posiłków, poruszanie się po terenie Domu. Pomocy w toalecie i kąpieli wymaga większa część mieszkańców (ok. 20 osób np. przy myciu głowy), pomocy w ubieraniu – ok. 10 osób, zaś pomocy w karmieniu – 3 osoby.

Wśród 28 mieszkańców przebywających w kontrolowanym dps nie ma osób leżących, wymagających wykonywania wszystkich czynności samoobsługowych i opiekuńczych, 5 osób porusza się na wózkach inwalidzkich, 1 z balkonikiem, 1 o kulach oraz 5 osób porusza się przy pomocy laski.

Wszyscy mieszkańcy objęci są opieką lekarską i pielęgniarczą. Zarejestrowani są w Niepublicznym Zakładzie Medycyny Rodzinnej w Sulisławicach 114, gm. Łoniów, gdzie korzystają z porad lekarza rodzinnego, który w zależności od potrzeb przyjeżdża również na wizyty domowe, średnio 1 raz na 2 tygodnie (najczęściej we wtorki lub czwartki) i na każde wezwanie. Ponadto mieszkańcy korzystają z usług lekarzy specjalistów w następujących poradniach: kardiologiczna (3 osoby), chirurgiczna (1 osoba), ortopedyczna (6 osób), reumatologiczna (2 osoby), gruźlicy i chorób płuc (3 osoby), zdrowia psychicznego (4 osoby), ginekologiczna (2 osoby), neurologiczna (2 osoby), diabetologiczna (3 osoby), leczenia padaczki (2 osoby), endokrynologiczna (1 osoba), urologiczna (2 osoby), dermatologiczna (1 osoba), hematologiczna (1 osoba) oraz stomatologiczna (wg. potrzeb).

Na miejscu, w Domu Pomocy Społecznej, konsultacji specjalistycznych udziela okulista i laryngolog, którzy przyjeżdżają do DPS gdy zajdzie taka potrzeba. Ponadto do DPS przyjeżdża średnio raz na półtora lub na dwa miesiące psycholog, który zostaje na miejscu cały tydzień i świadczy swoje usługi dla mieszkańców, którzy potrzebują terapii i wsparcia psychologicznego. Badania laboratoryjne wykonywane są w przychodni w Sulisławicach oraz na miejscu w DPS, gdzie pielęgniarka z ośrodka zdrowia przyjeżdża raz na 3 miesiące oraz wg. potrzeb.

Dom pokrywa mieszkańcom opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność za leki do wysokości limitu ceny oraz zakupuje środki opatrunkowe. Leki 100%-owe kupują mieszkańcy z własnych środków.

W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, świadczonej przez pracowników wobec mieszkańców Domu.

- Pielęgnacja.

DPS zapewnia mieszkańcom pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby. Pielęgnacją mieszkańców zajmują się opiekunki i pielęgniarka oraz kosmetyczka, będąca jednocześnie fryzjerką. Osoba ta przychodzi do DPS w ramach wolontariatu dwa razy w tygodniu – we wtorki i czwartki w godzinach 8.00 – 14.00 i zajmuje się pielęgnacją paznokci u rąk i stóp, włosów, brwi i twarzy. Wśród mieszkańców część z nich (7 osób) korzysta z pieluchomajtek, zakupu których dokonuje DPS. Środki higieny osobistej, w zależności od sytuacji, zakupuje sam mieszkaniec (jeśli ma pieniądze) lub koszty te pokrywa DPS, w którym znajduje się magazyn środków higieny osobistej wydawanych, gdy zajdzie taka potrzeba. DPS zapewnia: mydło, szampon, płyn do kąpieli, papier toaletowy, środki higieniczne.

Dom Pomocy Społecznej posiada opracowaną „Procedurę higieny osobistej”, celem której jest wskazanie niezbędnych czynności związanych z higieną osobistą mieszkańców. Procedura obejmuje opiekunów, pielęgniarki oraz stosownie przeszkolonych wolontariuszy oraz zakłada prowadzenie w tym zakresie dokumentacji tj. „Zeszytu kąpieli” i „Karty higieny osobistej”, w której na bieżąco opiekunowie dyżurni odnotowują mycie i czynności toaletowe.

Reasumując, mieszkańcy tego wymagający otrzymują pomoc personelu w utrzymaniu higieny osobistej i stosownego wyglądu.

- Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych.

W kontrolowanym DPS pracownik socjalny i osoby pierwszego kontaktu pomagają mieszkańcom w załatwianiu różnych spraw osobistych. Najczęściej pomoc ta dotyczy: kontaktów z różnymi urzędami i instytucjami (KRUS, ZUS, banki, sprawy meldunkowe i mieszkaniowe) oraz reprezentowania mieszkańca w tych instytucjach, utrzymywania kontaktów z rodziną (osoby, które posiadają rodziny są w stałym kontakcie telefonicznym, listownym oraz osobistym) i środowiskiem lokalnym (poprzez m.in. działalność

ewangelizacyjną – dom jest otwarty dla miejscowych sąsiadów oraz rodzin mieszkańców i pracowników), umawiania wizyt w poradniach specjalistycznych oraz towarzyszenia w tych wyjazdach, dokonywania zakupów według osobistych życzeń mieszkańca. Zakupów dokonuje pracownik pierwszego kontaktu i odnotowuje to w książce zakupów prowadzonej indywidualnie dla każdego mieszkańca.

W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie udzielania mieszkańcom pomocy w załatwianiu spraw osobistych przez pracowników Domu.

c) Potrzeby wspomagające.

- Umożliwienie udziału w terapii zajęciowej.

Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej umożliwia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej,

z której codziennie korzysta 13 – 18 osób. Zajęcia odbywają się w specjalnie do tego celu przystosowanej pracowni terapii zajęciowej. W dniach kontroli w zajęciach terapii uczestniczyło ok. 15 osób. Część mieszkańców rozwiązywała krzyżówkę „biblijną” w ramach zajęć usprawniających pamięć i utrwalających pisownię, część przeglądała i czytała kolorową prasę, 1 osoba haftowała i 1 osoba przeglądała informacje w komputerze. W późniejszych godzinach mieszkańcy spacerowali i wypoczywali na świeżym powietrzu.

Dom zatrudnia 1 osobę na stanowisku instruktora terapii zajęciowej (1 etat) zajmującą się organizowaniem terapii zajęciowej i wypełnieniem czasu wolnego, która posiada wymagane kwalifikacje na zajmowanym stanowisku.

Wyżej wymieniona osoba prowadzi „Zeszyt do terapii” w formie tabeli zawierającej: datę, rodzaj prowadzonych zajęć, imiona i nazwiska osób uczestniczących w zajęciach oraz podpis terapeuty. Zajęcia odbywają się według ustalonego planu dziennego terapii oraz tygodniowego harmonogramu zajęć terapeutycznych (**Załącznik Nr 5**).

W DPS w Skwirzowej prowadzone są następujące formy terapii zajęciowej:

- arteterapia: rysunek, malarstwo, filmoterapia, choreoterapia, biblioterapia, muzykoterapia, rzeźba (masa solna i papierowa, origami), collage,
- ergoterapia: dziewiarstwo (szydełkowanie, robienie na drutach), haft krzyżykowy, krawiectwo, stolarstwo, ogrodnictwo,
- socjoterapia: gry i zabawy, taniec, pogadanki, spacer, gimnastyka, silwoterapia,
- logoterapia: omawianie tekstu dziennego, czytanie Biblii.

W DPS do dyspozycji mieszkańców jest biblioteka podręczna – urządzona w pokoju dziennego pobytu – książki wypożycza ok. 20 mieszkańców. W Domu dostępna jest prasa: „Dziennik Polski”, „Angora”, „Przyjaciółka” oraz inne kolorowe czasopisma.

Około dwa razy w miesiącu do DPS w Skwirzowej przyjeżdża zaprzyjaźniona osoba, która gra na pianinie i wówczas mieszkańcy wspólnie śpiewają.

W ramach terapii zajęciowej w Domu Pomocy Społecznej w Skwirzowej organizowane są wycieczki (sierpień 2011 r. – Baranów Sandomierski – 4 osoby, wrzesień 2011 r. – Koprzywnica – 8 osób, październik 2011 r. – Klimontów – 8 osób, styczeń 2012 r. – Sandomierz – 8 osób), spotkania z ciekawymi ludźmi (m.in. z miejscowym artystą malarzem w listopadzie 2011 r.), wieczorki taneczne, kuligi, ogniska itp.

W celu organizowania wspólnych imprez kulturalnych dla mieszkańców kontrolowany DPS współpracuje na bieżąco z Domem Pomocy Społecznej w Bystrej Krakowskiej prowadzonym również przez Fundację „Sadyba” oraz zamierza podjąć współpracę z DPS w Sandomierzu, Domem Kultury w Koprzywnicy oraz Zespołem Szkół w Sulisławicach.

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż Dom umożliwi mieszkańcom udział w terapii zajęciowej poprzez dostosowanie terapii do ich potrzeb.

- Podnoszenie sprawności i aktywizacja mieszkańców domu.

W celu podnoszenia sprawności i aktywizacji mieszkańców Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej zatrudnia osobę (na 0,5 etatu) na stanowisku rehabilitanta – fizjoterapeuty, posiadającą wymagane kwalifikacje na zajmowanym stanowisku.

Rehabilitant prowadzi zeszyt, w którym dokumentuje swoją pracę w formie wpisów z odbytych zajęć – data, imię i nazwisko mieszkańca, godzina oraz rodzaj rehabilitacji. Wpisy w zeszycie są co jakiś czas kontrolowane przez kierownika Działu Opiekuńczo-Terapeutycznego DPS.

Z rehabilitacji przyłóżkowej w DPS w Skwirzowej korzysta 1 osoba (pomimo, że nie jest ona leżąca, ponieważ w kontrolowanym DPS nie było na dzień kontroli osób leżących), natomiast z gimnastyki usprawniającej korzysta zdecydowana większość mieszkańców, tj. 23 osoby.

Na miejscu w DPS wykonywane są następujące zabiegi i ćwiczenia: sollux, vifor, ćwiczenia na rowerze, masaż na fotelu masującym i łóżku masującym, ćwiczenia na UGUL-u, na rotorze, ćwiczenia w odciążeniu kkg i kkd, ćwiczenia samowspomagane, ćwiczenia bierne, ćwiczenia czynne, ćwiczenia wspomagane, ćwiczenia z oporem, ćwiczenia na torze do nauki chodzenia. Ćwiczenia i zabiegi wykonywane są w stosunku do mieszkańców, u których nie ma specjalnych przeciwwskazań od lekarza. W dniach obecności fizjoterapeuty (0,5 etatu – przeważnie pracuje w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 10.00 do 18.00) z rehabilitacji korzysta średnio 15 mieszkańców.

Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej posiada urządzoną i wyposażoną salę rehabilitacyjną, w której oprócz w/w urządzeń i sprzętów znajduje się jeszcze tablica do ćwiczeń manualnych z oporem i materac do ćwiczeń.

Podczas kontroli poinformowano osobę na stanowisku rehabilitanta o konieczności opracowania ramowego dziennego planu dnia wraz z wykazem dni i godzin pracy – w celu udostępnienia do wiadomości wszystkich mieszkańców.

Reasumując, rehabilitant zatrudniony w DPS podnosi sprawność i aktywizuje mieszkańców Domu.

II. Kwalifikacje zatrudnionej w DPS kadry pod względem spełnienia wymogu wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego.

W kontrolowanym Domu zatrudnionych jest ogółem 25 osób na 23,5 etatu (**Załącznik Nr 6**):

- dyrektor – 1 osoba (1 etat),
- z-ca dyrektora/pracownik socjalny – 1 osoba (1 etat),
- kierownik działu opiekuńczego – pielęgniarka – 1 osoba (1 etat),
- opiekun – 8 osób, w tym 1 osoba na urlopie macierzyńskim (7,5 etatu),
- pokojowe – 3 osoby (2,5 etatu),
- rehabilitant – fizjoterapeuta – 1 osoba (0,5 etatu),
- instruktor terapii zajęciowej – 1 osoba (1 etat),
- kapelan/kierowca – 1 osoba (1 etat),
- inspektor ds. kadr i organizacji szkoleń – 1 osoba (1 etat),
- recepcjonista – 1 osoba (1 etat),
- gospodarz domu – 1 osoba (1 etat),
- kucharz, pomoc kuchacza – 4 osoby (3,5 etatu),
- pracownik gospodarczy – 1 osoba (1 etat).

Oprócz wyżej wymienionych pracowników, na dzień kontroli, w ramach umowy wolontariackiej pracowało stale **11 osób** na następujących stanowiskach:

- opiekun – 3 osoby,
 - opiekun/ratownik medyczny – 1 osoba,
 - asystent opiekuna – 3 osoby,
 - asystent pracy socjalnej – 1 osoba,
 - recepcjonistka – 2 osoby,
 - pracownik pralni – 1 osoba,
- oraz dodatkowo kosmetyczka – 2 razy w tygodniu i psycholog – raz na 1,5 miesiąca (zostaje w DPS cały tydzień)

Rolę pracownika pierwszego kontaktu pełni ogółem 19 osób, w tym 14 osób zatrudnionych na umowę o pracę – 13 etatów i 5 wolontariuszy. Wszystkie te osoby wchodzi w skład zespołu terapeutyczno – opiekuńczego.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego przypadający na 1 mieszkańca wynosi:

Liczba mieszkańców – 28

Liczba pracowników zespołu opiekuńczo – terapeutycznego pełniących rolę pracownika pierwszego kontaktu – 14 osób (13 etatów)

Liczba pracowników pierwszego kontaktu (wolontariusze) – 5 osób

Wskaźnik: $18 : 28 = 0,64$

Z powyższego wynika, iż DPS w Skwirzowej posiada wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego w stosunku do 28 mieszkańców w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych.

Na podstawie przedstawionego podczas kontroli wykazu pracowników sprawdzono akta osobowe następujących osób: dyrektora p. Włodzimierza Słomczyńskiego, z-cy dyrektora i jednocześnie pracownika socjalnego p. Małgorzaty T., kierownika działu opiekuńczego p. Amelii P., rehabilitanta – fizjoterapeuty p. Justyny S., instruktora terapii zajęciowej p. Iwony G.

Z analizy dokumentów osobowych w/w pracowników wynika, iż posiadają oni odpowiednie kwalifikacje i opracowane zakresy czynności na zajmowanych stanowiskach. Natomiast odpowiedniego wykształcenia (tj. co najmniej średniego) nie posiadały 3 osoby zatrudnione na stanowiskach opiekunów – p. Lucyna J., p. Sabina A. oraz p. Piotr B.

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia MPS z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. Nr 217, poz. 1837) warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest uczestniczenie pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami.

W 2011 r. zorganizowane zostały 2 szkolenia wewnętrzne dla wszystkich pracowników DPS w Skwirzowej – 21.02.2011 r. – „Wstępne przygotowanie do pracy z podopiecznym DPS” i 5.09.2011 r. – „Szkolenie z praw i obowiązków pensjonariuszy oraz procedur obowiązujących na terenie domu”. Ponadto niektórzy pracownicy wzięli udział w szkoleniach zewnętrznych, które odbyły się 18.10.2011 r. i 06.12.2011 r.

W dniu 23.01.2012 r. wszyscy pracownicy wzięli udział w szkoleniu wewnętrznym dotyczącym prawidłowego wywiązywania się z obowiązków pracownika pierwszego kontaktu oraz realizacji indywidualnych planów wsparcia. Ponadto niektórzy pracownicy wzięli udział w szkoleniach zewnętrznych w dniu 15.01.2012 r. i 02.04.2012 r.

Personel DPS sprawujący bezpośrednią opiekę nad mieszkańcami pracuje w systemie ośmio – i dwunasto – godzinnym – praca zmianowa od 7.00 do 15.00, od 7.00 do 19.00 oraz zmiana nocna – od 19.00 do 7.00.

W dniach kontroli pracę w DPS w Skwirzowej świadczyli następujący pracownicy:

12.04.2012 r.:

7.00 – 15.00 – kierownik działu terapeutyczno – opiekuńczego, pracownik socjalny, kadrowa, kierowca, instruktor terapii zajęciowej, opiekunka, pracownik gospodarczy, kucharka,
7.00 – 19.00 – opiekunowie – 2 osoby, recepcjonista, pracownik kuchni,
19.00 – 7.00 – opiekunowie – 2 osoby.

13.04.2012 r.:

7.00 – 15.00 – kierownik działu terapeutyczno – opiekuńczego, pracownik socjalny, kadrowa, kierowca, instruktor terapii zajęciowej, opiekunka, pracownik gospodarczy, aspirant pracy socjalnej, kucharka, pracownik pralni,
10.00 – 17.00 – rehabilitant – fizjoterapeuta,
7.00 – 19.00 – opiekunowie – 2 osoby, recepcjonista, pracownik kuchni,
19.00 – 7.00 – opiekunowie – 2 osoby.

W trakcie kontroli wyznaczeni do pracy w dniach: 12, 13 kwiecień 2012 r. pracownicy znajdowali się na swoich stanowiskach pracy. Pytani mieszkańcy nie zgłaszali uwag co do sprawowanej opieki przez w/w pracowników.

III. Dostępność mieszkańców DPS do świadczeń pielęgniarских realizowanych w ramach powszechnego systemu ochrony zdrowia, pod kątem świadczonych usług pielęgniarских i rehabilitacyjnych.

W trakcie kontroli ustalono, iż wszyscy mieszkańcy DPS (28 osób) posiadają aktywne deklaracje wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej. Mieszkańcy Domu korzystają głównie z usług pielęgniarских świadczonych przez pielęgniarkę zatrudnioną w DPS. Dzięki temu mają zapewnione wszelkie potrzeby opiekuńcze i pełne bezpieczeństwo. Pielęgniarka ta systematycznie monitoruje stan zdrowia mieszkańców i natychmiast reaguje w sytuacjach nagłego pogorszenia się stanu zdrowia. DPS zatrudnia 1 wykwalifikowaną pielęgniarkę (kierownika działu opiekuńczego) oraz 8 opiekunów i 7 wolontariuszy wykonujących czynności opiekuna. Ponadto DPS zatrudnia rehabilitanta – fizjoterapeutę, który oprócz ogólnousprawniającej rehabilitacji wykonuje rehabilitację przyłóżkową dla 1 osoby, gdy zachodzi taka potrzeba. Aktualnie mieszkańcy DPS nie korzystają z rehabilitacji świadczonej w ramach NFZ. Na dzień kontroli w DPS przebywało 4 mieszkańców ocenianych w skali Barthel od 0 do 40 pkt, którzy nie są objęci pielęgniarską opieką długoterminową przez podmioty NFZ, ponieważ ten rodzaj opieki świadczy pielęgniarka i personel opiekuńczy DPS. Ponadto żaden z tych mieszkańców nie jest leżący.

Do dnia kontroli nie były podejmowane działania zmierzające do korzystania z pielęgniarской opieki długoterminowej z NFZ, w związku z tym, iż aktualnie nie jest ona potrzebna. W ramach NFZ mieszkańcy posiadają, jak wyżej wspomniano, aktywne deklaracje do pielęgniarki i lekarza I kontaktu, gdzie korzystają z badań i konsultacji specjalistycznych, a także w miarę aktualnych potrzeb są hospitalizowani. Z usług pielęgniarki POZ i lekarza rodzinnego mieszkańcy korzystają w Niepublicznym Zakładzie Medycyny Rodzinnej w Sulisławicach, którzy również przyjeżdżają do DPS – lekarz 1 raz na 2 tygodnie oraz w razie potrzeby, pielęgniarka – rzadziej, w razie potrzeby.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

- Dom Pomocy Społecznej „Sadyba” w Skwirzowej prowadzony jest przez Fundację SADYBA z siedzibą w Bystrej Krakowskiej na podstawie umowy z Powiatem Sandomierskim, który jednak nie wywiązuje się z obowiązków wynikających ze zlecenia realizacji zadania publicznego dotyczącego prowadzenia Domu Pomocy Społecznej w Skwirzowej, tzn. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu udziela gminom zainteresowanym skierowaniem swoich mieszkańców do DPS w Skwirzowej błędnych informacji na temat statusu wymienionego Domu w celu uniknięcia działań związanych z umieszczaniem w nim osób skierowanych przez gminy.
- W dniach kontroli umieszczonych było 28 osób, z czego 22 mieszkańców to osoby w podeszłym wieku, a 6 mieszkańców to osoby przewlekle somatycznie chore.
- Dom dysponuje pokojami 1, 2 i 3-osobowymi o wysokim standardzie, w pełni urządzonymi i wyposażonymi. Przy każdym pokoju urządzona jest łazienka wyposażona w prysznic, umywalkę i toaletę. Wszystkie pokoje spełniają wskaźnik powierzchni przypadającej na jednego mieszkańca, tzn. pokoje jednoosobowe mają powierzchnię nie mniejszą niż 9m² na osobę, zaś wieloosobowe mają powierzchnię nie mniejszą niż 6m² na osobę. W DPS nie ma pokoi czteroosobowych.
- Mieszkańcy mają zapewnione 4 posiłki dziennie (z II śniadaniem lub podwieczorkiem) i są one urozmaicone. Zestawy posiłków uwzględniają diety zalecane przez lekarza. W trakcie kontroli pytani mieszkańcy nie zgłaszali uwag zarówno co do jakości jak i ilości wydawanych posiłków.
- Podopieczni mają zapewnioną odzież i obuwie odpowiednie do pory roku w niezbędnej ilości i według indywidualnych potrzeb, wymieniane w razie potrzeby. Odzież i obuwie utrzymane były w czystości. Wszyscy mieszkańcy byli ubranie schludnie i odpowiednio do pory roku.
- Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej posiada opracowaną procedurę dot. utrzymania czystości. Pomieszczenia DPS sprzątane są w zależności od potrzeb na bieżąco, przynajmniej raz na dzień. W trakcie kontroli w pokojach mieszkańców, łazienkach i pozostałych pomieszczeniach Domu było czysto i nie czuć było żadnych nieprzyjemnych zapachów.
- W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, świadczonych przez pracowników wobec mieszkańców Domu. Wśród mieszkańców nie ma osób leżących.
- Placówka zapewnia mieszkańcom pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby.
- W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie udzielenia pomocy mieszkańcom w załatwianiu spraw osobistych przez pracowników Domu.
- Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej umożliwia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej poprzez dostosowanie terapii do ich potrzeb oraz zapewnienie dostępności do różnych form spędzania czasu wolnego. Zajęcia odbywają się w specjalnie do tego celu przystosowanej pracowni terapii zajęciowej oraz w odpowiednio urządzonej sali pobytu dziennego.
- Rehabilitant – fizjoterapeuta zatrudniony w DPS podnosi sprawność i aktywizuje mieszkańców Domu. Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej posiada urządzoną i wyposażoną salę rehabilitacyjną. Na dzień kontroli brak było opracowanego ramowego dziennego planu wraz z wykazem dni i godzin pracy – w celu udostępnienia do wiadomości wszystkich mieszkańców.
- W kontrolowanym Domu zatrudnionych jest ogółem 25 osób na 23,5 etatu. Pracownicy DPS (poza 3 osobami na stanowisku opiekun – brak wykształcenia średniego) posiadają

odpowiednie kwalifikacje i opracowane zakresy czynności na zajmowanych stanowiskach. Dodatkowo na dzień kontroli, w ramach umowy wolontariackiej pracowało 11 osób. Pracownicy Domu uczestniczą na bieżąco w szkoleniach zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych.

- DPS w Skwirzowej posiada wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego w stosunku do 28 mieszkańców w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych.

- Personel DPS sprawujący bezpośrednią opiekę nad mieszkańcami pracuje w systemie ośmio- i dwunasto-godzinnym – praca zmianowa od 7.00 do 15.00, od 7.00 do 19.00 oraz zmiana nocna – od 19.00 do 7.00. W trakcie kontroli wyznaczeni do pracy w dniach: 12, 13 kwiecień 2012 r. pracownicy znajdowali się na swoich stanowiskach pracy. Pytani mieszkańcy pozytywnie wypowiadali się na temat sprawowanej opieki przez w/w pracowników.

- Wszyscy mieszkańcy DPS (28 osób) posiadają aktywne deklaracje wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej. Mieszkańcy Domu korzystają głównie z usług pielęgniarskich świadczonych przez pielęgniarkę zatrudnioną w DPS. Aktualnie DPS zatrudnia 1 wykwalifikowaną pielęgniarkę oraz 8 opiekunów i 7 wolontariuszy wykonujących czynności opiekuna.

- Na dzień kontroli w DPS przebywało 4 mieszkańców ocenianych w skali Barthel od 0 do 40 pkt, którzy nie są objęci pielęgniarską opieką długoterminową przez podmioty NFZ, ponieważ ten rodzaj opieki świadczy pielęgniarka i personel opiekuńczy DPS. Ponadto żaden z tych mieszkańców nie jest leżący.

- Z usług pielęgniarki POZ i lekarza rodzinnego mieszkańcy korzystają w Niepublicznym Zakładzie Medycyny Rodzinnej w Sulisławicach, którzy przyjeżdżają do DPS w razie potrzeby.

6. Ustaleń dokonano w oparciu o:

- analizę dokumentacji mieszkańców i personelu,
- rozmowy z dyrektorem, z-cą dyrektora, pracownikami i mieszkańcami DPS w Skwirzowej,
- wizję lokalną pomieszczeń DPS.

Treść protokołu i ustalenia wynikające z kontroli omówiono z dyrektorem DPS w Skwirzowej, p. Włodzimierzem Słomczyńskim.

7. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzania zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra

Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz.U. Nr 61, poz. 543).

Protokół sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach z czego po jednym otrzymują: Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Skwirzowej oraz Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Wioletta Wieczorek

2. Agnieszka Herbuś

Protokół sporządzono: 27.04.2012 r.

Ze strony jednostki kontrolowanej:

1. *Włodzimierz Słomczyński –
Dyrektor DPS w Skwirzowej*

Protokół podpisano: 10.05.2012 r.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

- Umowa o realizację zadania publicznego dot. prowadzenia DPS w Skwirzowej zawarta w dniu 31 sierpnia 2011 r. pomiędzy Powiatem Sandomierskim, a Fundacją SADYBA – **Załącznik Nr 1.**
- Pismo Wydziału Polityki Społecznej ŚUW w Kielcach Znak: PS.II.9421.2.35.2011 z dnia 27.10.2011 r. skierowane do Starosty Sandomierskiego – **Załącznik Nr 2.**
- Wykaz pomieszczeń DPS Sadyba w Skwirzowej – **Załącznik Nr 3.**
- Jadłospis tygodniowy – **Załącznik Nr 4.**
- Tygodniowy harmonogram zajęć terapeutycznych i plan dzienny terapii – **Załącznik Nr 5.**
- Wykaz pracowników DPS – **Załącznik Nr 6.**